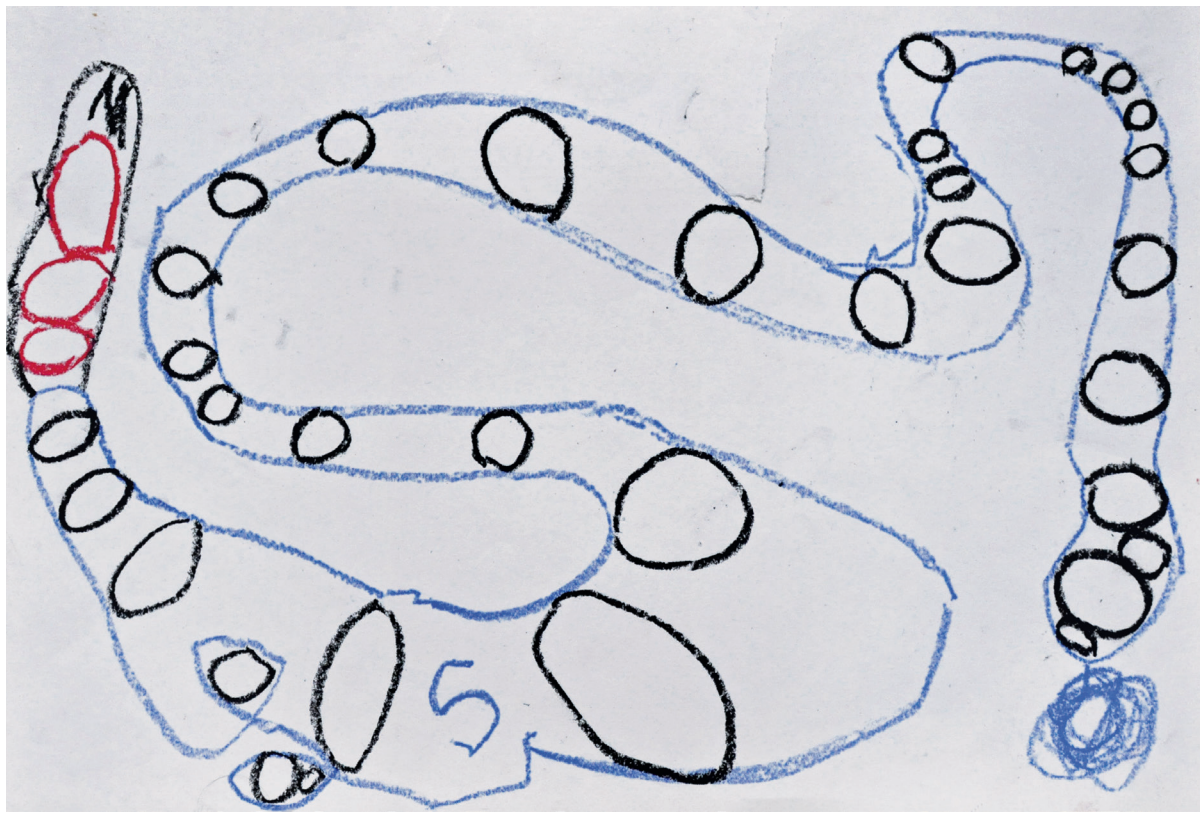

**MAGDALENA BIELESZ Z SYNEM
MAURYCYM / MAGDALENA BIELESZ
AND SON MAURICY
RYTUAŁY PRZEJŚCIA.
GRY PLANSZOWE
RITUALS OF TRANSITION. BOARD GAMES**

MAGDALENA BIELESZ Z SYNEM MAURYCYM / MAGDALENA BIELESZ AND SON MAURICY

RYTUAŁY PRZEJŚCIA.

GRY PLANSZOWE

RITUALS OF TRANSITION. BOARD GAMES

Rytuały przejścia. Gry planszowe to tytuł wystawy Magdaleny Bieleśz prezentowanej w Miejscu Projektów Zachęty. W niezwykle ciekawy sposób wystawa ta spina dotychczasową twórczość artystki. Na ścianach galerii znajdziemy obrazy (ukazujące przede wszystkim dzieci w ruchu), będące częścią jej dyplomu uzyskanego w 2002 roku na Wydziale Malarstwa warszawskiej ASP w pracowni Leona Tarasewicza, oraz kompozycje malarskie, obiekty i filmy powstałe w ostatnim czasie. Wczesne i najnowsze dzieła autorki odnoszą się do czasów dzieciństwa czy świata dziecka. Sytuacja artystki w sposób naturalny zmieniła się od czasu studiów. Od kilku lat łączy ona obowiązki matki z pracą artystyczną. O tym, jak trudne jest to zadanie, wiedzą wszystkie twórcze matki. To kolejny ważny wątek tej wystawy. Syn Magdaleny nazywa się Maurycy, ma prawie siedem lat i jest współautorem wystawy. Bieleśz wspomina, jak uczyła go rysować, prowadząc dziecięcą rękę z ołówkiem po papierze. Potem przyszedł czas na wspólne rysowanie plansz do gier na kartonach. Skomplikowane tory niekoniecznie służyły potem do gry. Matka z synem często po prostu bawili się tworzeniem wielobarwnych kompozycji. W Miejscu Projektów Zachęty wybór tych wspólnych rysunków prezentowany jest w gablotach własnoręcznie pomalowanych przez oboje autorów ekspozycji. Podstawowe kolory: czerwony, niebieski i żółty — takie, jakie możemy znaleźć na piłkach plażowych z czasów dzieciństwa artystki — powtarzają się w różnych częściach wystawy. Magdalena Bieleśz dzieciństwo kojarzy się przede wszystkim z czasem spędzanym nad morzem. Najlepsze dla niej zabawy dzieciinne to te odbywane na plaży. Hiperrealistyczne przedstawienia bawiących się dzieci, ubrańek i zabawek, charakterystyczne dla wczesnej twórczości artystki zastępują z czasem utwory bardziej abstrakcyjne — kompozycje złożone z figur geometrycznych (niektóre wprost nawiązujące do obrazów Malewicza). Innym razem są to obrazy, na których abstrakcyjne kształty zestawione są z przedstawieniami ubrań — spódnic czy sukienek (symbolicznych portretów dorosłej kobiety). Na wystawie w Miejscu Projektów Zachęty autorka bawi się konwencjami malarskimi. W pełni świadomie stawia na równi rysunek dziecka z kompozycjami tworzonymi przez siebie — profesjonalną malarkę. Idzie nawet o krok dalej — w filmie *Linie*, nakręconym miesiąc temu w sali warsztatowej Zachęty, widzimy ją samą kopiującą ruch ręki syna spontanicznie rysującego pastelami na czarnej tablicy. Role zostają niejako odwrócone — matka/dorosła/wykształcona artystka próbuje powrócić do niewinności czy nieskrępowanej wolności rysunku dziecka, do pierwotnej prawdy gestu. To rodzaj rytuału przejścia *à rebours* — z dorosłości na powrót do dzieciństwa. Bieleśz, mówiąc o tym filmie, żartobliwie nawiązuje do Picassa, który podobno stwierdził, że: „cztery lata uczył się malować, jak Rafael, a malować jak dziecko — całe życie”. Powstałe latem 2018 i 2019 (dzięki współpracy z gdańskim Centrum Sztuki Współczesnej Łaźnia) *Rytuały przejścia* to rodzaj impresji filmowych zapisujących wspólne działania performatywno-plastyczne Magdaleny i Maurycyego w galerii i na plaży. Uczestnicy używają różnych rekwizytów — takich jak lustro, które według artystki odbija obraz dzieciństwa w czystej postaci, maski, szarfy, pałki, przybory rysunkowe. Rysunki powstają na papierze albo są kreślone w przestrzeni, na tle piasku i morza. Inny pokazywany na wystawie film Bieleśz, w którym także pojawia się motyw lustrzanego odbicia, nosi tytuł *Laserunek* i powstał w 2018 roku. Jest on rodzajem żartobliwego autoportretu malarzki — tym razem malującej pędzlem włosy. W tle słychać głosy syna, a więc to portret malarzki i matki... Ekspozycję dopełniają niewielkich rozmiarów geometryczne rzeźby z plasteliny ustawione na drewnianych kubikach (zabawne zestawienie „dorosłej” rzeźbiarskiej abstrakcji z „dziecinnym” materiałem). Formalnym i koncepcyjnym zwornikiem projektu jest malarski autoportret artystki z początków ciąży, na którym widzimy ją na plaży, ubraną w kostium kąpielowy, trzymającą przed sobą nadmuchaną piłkę plażową. Może być on odczytywany jako próba uchwycenia początku nowego, ważnego etapu w życiu. *Rytuały przejścia. Gry planszowe* to nie pierwsza wystawa tworzona przez rodzica-artystę w duecie z dzieckiem. Podobne pokazy można odczytywać na różne sposoby — jako chęć udowodnienia, że przekazało się swoje szczególne umiejętności dziecku lub próbę doprowadzenia do spotkania światów dorosłego i dziecka na gruncie sztuki. Tak właśnie wspólny projekt z synem Maurycym postrzega Magdalena Bieleśz.

Magdalena Bieleśz
(ur. w 1977 w Warszawie)
— malarka, autorka filmów, obiektów i instalacji. Absolwentka Wydziału Malarstwa Akademii Sztuk Pięknych w Warszawie, dyplom w Gościńskiej Pracowni Leona Tarasewicza (2002). Jej prace dotyczą obszarów

prywatnych, pamięci, marzeń i wspomnień. Autorka wielu projektów artystycznych i społecznych w przestrzeni miejskiej, m.in.: *Alternatywne życie*, Letni Taras Miejsca Projektów Zachęty, 2016; *Minimonidła*, przestrzeń wokół CSW Łaźnia w Gdańsku, 2015.

/ (born in 1977 in Warsaw) — painter, author of films, objects and installations. Graduate of the Faculty of Painting of the Academy of Fine Arts in Warsaw, diploma in the Guest Studio of Leon Tarasewicz (2002). Her works concern private areas, memory, dreams

and reminiscences. Author of many artistic and social projects in the urban space, including *Alternative Life*, Summer Terrace of the Zachęta Project Room, 2016; *Minimonidła*, space around the Łaźnia Centre for Contemporary Art in Gdańsk, 2015.

MIEJSCE PROJEKTÓW ZACHĘTY

wystawa / exhibition
MAGDALENA BIELESZ Z SYNEM MAURYCYM
RYTUAŁY PRZEJŚCIA. GRY PLANSZOWE /
MAGDALENA BIELESZ AND SON MAURICY
RITUALS OF TRANSITION. BOARD GAMES
kuratorka / curator: Magda Kardasz
współpraca /collaboration: Julia Harasimowicz
realizacja wystawy / exhibition production:
Marek Janczewski i zespół / and team

26.10.19–5.01.20
wtorek–niedziela 12–20 / Tuesdays–Sundays 12–8 p.m.
ul. Gałczyńskiego 3, 00-362 Warszawa
+48 22 826 01 36
mpz@zacheta.art.pl
zacheta.art.pl

folder
wydawca / publisher:
Zachęta — Narodowa Galeria Sztuki
pl. Małachowskiego 3, 0-916 Warszawa
dyrektorka / director: Hanna Wróblewska

według projektu graficznego / after graphic design
by Jakub Jezierski
tłumaczenie / translation: Paulina Bożek
redakcja / editing: Jolanta Pieńkos
łamanie / typesetting: Krzysztof Łukawski
© Zachęta — Narodowa Galeria Sztuki, Warszawa 2019
Tekst dostępny na licencji Creative Commons Uznanie autorstwa-Na tych samych warunkach 3.0 Polska
Text is licensed under a Creative Commons Attribution-ShareAlike 3.0 Unported license
druk / printed by ARGRAF, Warszawa

sponsor MIEJSCA PROJEKTÓW ZACHĘTY
sponsor of ZACHĘTA PROJECT ROOM

BENQ

patron medialny
media patronage

STOLICA

na pierwszej stronie / on first page:

1 zdjęcie z planu filmu *Linie*, 2019 / on set of the film *Lines*, 2019

2 z cyklu *Superkolekcja'80*, 2003, olej, płótno / from the *Supercollection'80* series, 2003, oil on canvas

3 gra planszowa, 2018, technika mieszana, papier / board game, 2018, mixed media on paper

4 *Bez tytułu*, 2017, olej, płótno / *Untitled*, 2017, oil on canvas

5 *Bez tytułu*, 2017, technika mieszana, płótno / *Untitled*, 2017, mixed media on canvas

6 *Autoportret*, 2012–2014, olej, płótno / *Self-portrait*, 2012–2014, oil on canvas

7 *Bez tytułu*, 2019, olej, płótno / *Untitled*, 2019, oil on canvas

fot. dzięki uprzejmości artystki / photo courtesy of the artist